

Delftse Archeologische Notitie 65

Abtswoude66 in Schipluiden (gemeente Midden-Delfland)

Een bureauonderzoek en verkennend booronderzoek

Jean Paul Bakx & Lotte Bekkers

Archeologie

Delft

Delftse Archeologische Notitie 65

Abtswoude 66 in Schipluiden (gemeente Midden-Delfland)

Een bureauonderzoek en verkennend booronderzoek

Jean Paul Bakx & Lotte Bekkers

Opdrachtgever:	Dhr. M. Snijders marcelsnijders@hetnet.nl
Bevoegde overheid:	Gemeente Midden-Delfland
Beheer documentatie:	Provincie Zuid-Holland
Type onderzoek:	Bureauonderzoek en verkennend booronderzoek
Periode van uitvoer:	Oktober 2014
Aanleiding:	Nieuwbouw
Locatie:	Abtswoude 66, Schipluiden, gemeente Midden-Delfland
Coördinaten:	84479 x 442410 (centrumcoördinaat)
CIS-code:	63710
Projectcode:	MD055
Projectleider:	drs. J.P.L. Bakx
Projectmedewerker:	B. Penning (MA), L. Bekkers (BA)
Status:	Conceptversie, oktober 2014
Autorisatie:	

Drs. J.P.L. Bakx

ISSN: 1879-9590
© 2014 Archeologie Delft

Archeologie
Delft

Postbus 78
2600 ME Delft
015-2602358
archeologie@delft.nl
www.archeologie-delft.nl

Samenvatting

Ter hoogte van Abtswoude 66 wordt een gedeelte van de bestaande bebouwing gesloopt waarna op deze locatie nieuwbouw zal plaatsvinden. Bij deze werkzaamheden kunnen archeologische waarden in het geding zijn. Archeologie Delft heeft in opdracht van de heer Snijders vooruitlopend op deze ontwikkeling een archeologisch bureauonderzoek en verkennend booronderzoek uitgevoerd.

Uit het bureauonderzoek is gebleken dat er in het plangebied een archeologische verwachting geldt voor het aantreffen van resten uit de Late Middeleeuwen en/of Nieuwe Tijd. Om deze verwachting te toetsen is er een verkennend booronderzoek uitgevoerd. Tijdens dit booronderzoek zijn geen archeologische indicatoren aangetroffen. Er wordt daarom geadviseerd binnen het plangebied geen vervolgonderzoek uit te voeren. De uiteindelijk beslissing hierover ligt bij het bevoegd gezag, in deze de gemeente Midden-Delfland.

Inhoudsopgave

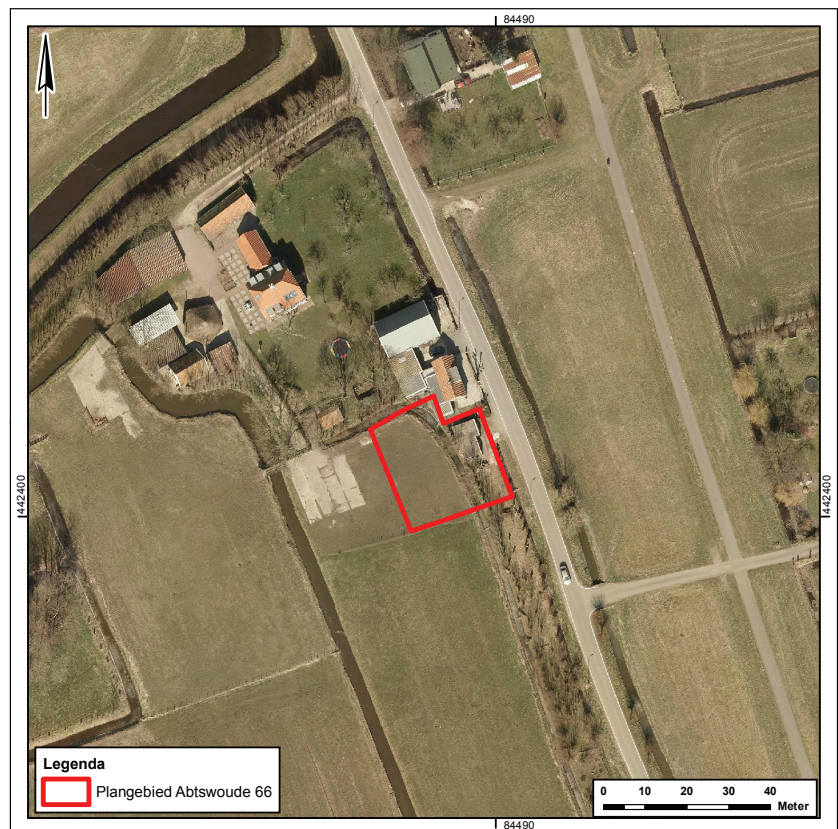
3	Samenvatting
7	1 Inleiding 1.1 Kader en doelstelling 1.2 Plangebied 1.3 Beleid gemeente Midden-Delfland ten aanzien van archeologie 1.4 Onderzoeksopzet en richtlijnen
11	2 Bureauonderzoek 2.1 Inleiding 2.2 Resultaten
15	3 Veldonderzoek 3.1 Onderzoeksmethoden 3.2 Resultaten veldwerk 3.3 Beantwoording onderzoeksvragen
17	4 Conclusies en aanbevelingen 4.1 Conclusies 4.2 Advies voor vervolgonderzoek
21	Gebruikte afkortingen
21	Bibliografie
21	Overzicht van afbeeldingen en bijlagen
23	Bijlage 1: Geologische afzettingen
25	Bijlage 2: Boorbeschrijvingen

1 Inleiding

1.1 Kader en doelstelling

Ter hoogte van Abtswoude 66 wordt een gedeelte van de bestaande bebouwing gesloopt waarna op deze locatie nieuwbouw zal plaatsvinden. Bij deze werkzaamheden kunnen archeologische waarden in het geding zijn. In de vergunningvoorwaarden is opgenomen dat voorafgaand aan de bodemingrepen de cyclus van de Archeologische Monumentenzorg (AMZ) dient te worden doorlopen tot het punt waarop het Bevoegd Gezag, in deze de gemeente Midden-Delfland, het gebied vrijgeeft voor de voorgenomen ontwikkeling.

De heer Snijders heeft aan Archeologie Delft opdracht gegeven om vooruitlopend op de ontwikkelingen een archeologisch bureauonderzoek en verkennend booronderzoek uit te voeren. Het doel van het bureauonderzoek is het verwerven van informatie, aan de hand van bestaande bronnen over bekende of verwachte archeologische waarden binnen het omschreven gebied, om daarmee te komen tot een gespecificeerde archeologische verwachting. De gespecificeerde archeologische verwachting wordt getoetst door het verkennend booronderzoek. Hierbij kunnen door middel van grondboringen verstoringen van de bodem worden vastgesteld en wordt inzicht gekregen in de vormeenschappen van het landschap, voor zover deze van invloed zijn op locatiekeuzes in het verleden. Het doel is kansarme zones uit te sluiten en kansrijke zones te selecteren voor eventuele volgende vormen van vervolgonderzoek. Het resultaat van onderhavig rapport is een selectieadvies ten aanzien van archeologisch vervolgonderzoek. Het bevoegd gezag neemt vervolgens het selectiebesluit.

Afbeelding 1: de ligging van het plangebied op een luchtfoto.

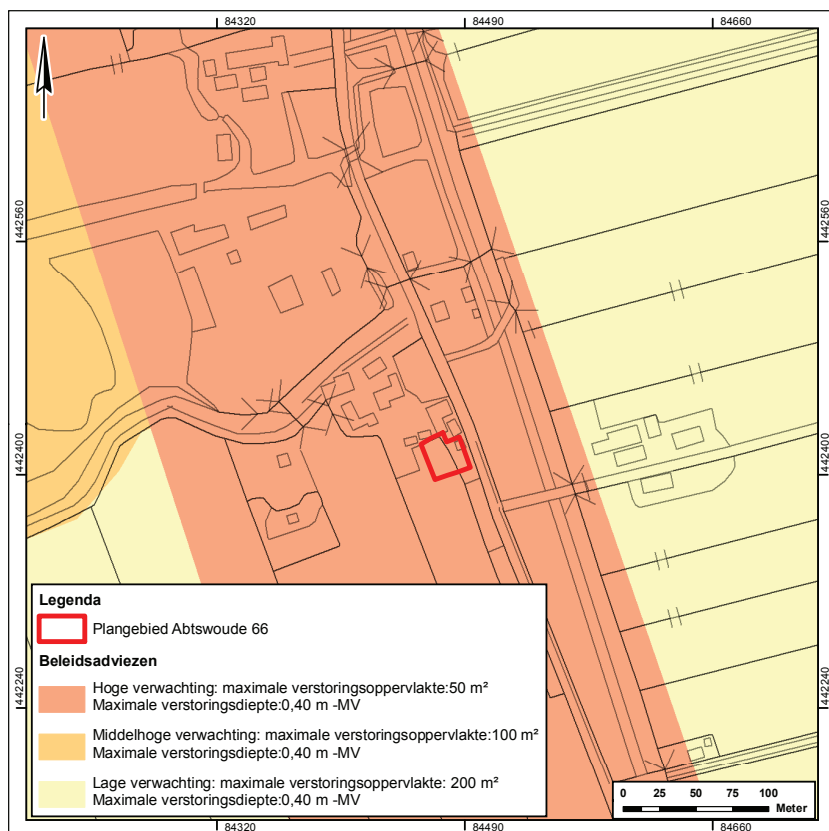
1.2 Plangebied

Het plangebied bevindt zich langs de weg Abtswoude ter hoogte van huisnummer 66 (afbeelding 1). De nieuwbouw vindt plaats achter de bestaande bebouwing langs de weg. Het plangebied bestaat grotendeels uit grasland. Een bestaande sloot is recentelijk gedempt voor de realisatie van de ontwikkeling. Het plangebied staat afgebeeld op kaartblad 37e van de topografische kaart van Nederland en heeft als centrumcoördinaat 84477 x 44241 I. Het plangebied bevindt zich in de Holierhoekse en Zouteveensepolder en heeft een oppervlakte van circa 700 m². Binnen het plangebied wordt een opstal gesloopt om plaats te maken voor nieuwbouw. Ten behoeve van de funderingen van de nieuwbouw zullen er tot circa 90 cm onder het maaiveld funderings sleuven gegraven worden.

1.3 Beleid gemeente Midden-Delfland ten aanzien van archeologie

Op basis van de huidige wetgeving zijn de gemeentes in Nederland verantwoordelijk voor het beheer van het archeologisch bodemarchief. Omdat ruimtelijke ingrepen gevolgen kunnen hebben voor dit bodemarchief, moeten gemeenten bij de besluitvorming archeologie als volwaardige factor meenemen in de belangenafweging. Om dit op een verantwoorde en transparante wijze te kunnen doen is gemeentelijk archeologiebeleid wenselijk.

De gemeente Midden-Delfland beschikt sinds 2010 over een vastgestelde beleidsnota Archeologie. Een belangrijk onderdeel hiervan vormt de archeologische beleidskaart met toelichting. Deze kaart is gebaseerd op gedetailleerde kennis van de lokale landschapontwikkeling, cultuurhistorie en het bodemarchief. Op de beleidskaart worden de verschillende archeologische verwachtingsgebieden binnen de gemeente gekoppeld aan vrijstellingsgrenzen. Bodemverstorende werkzaamheden die deze grenzen niet overschrijden worden

Afbeelding 2: het plangebied geprojecteerd op de archeologische beleidskaart van de gemeente Midden-Delfland.

op voorhand vrijgesteld van de verplichting tot het doen van archeologisch onderzoek.

Door middel van het hanteren van een gedifferentieerd vrijstellingenbeleid wordt binnen de gehele gemeente gezocht naar een goede balans tussen de verwachte aanwezigheid van archeologische resten en de voorwaarden die worden verbonden aan bodemverstorende activiteiten.

Beleidskaart¹

Het plangebied waarbinnen de ontwikkelingen worden gepland, bevindt zich in een zone die op de gemeentelijke archeologische beleidskaart een hoge archeologische verwachting (bewoningslint) toegekend heeft gekregen. Binnen deze zone wordt vrijstelling verleend voor werkzaamheden tot een oppervlakte van 50 m² en diepte van 40 cm –maaiveld (afbeelding 2).

Bestemmingsplan²

Op het plangebied is het bestemmingsplan Buitengebied Gras van de gemeente Midden-Delfland van toepassing. Op de plankaart is ter hoogte van het plangebied sprake van een dubbelbestemming “Waarde – Archeologie 3”. Dit houdt in dat er (conform de beleidskaart) archeologisch onderzoek moet plaatsvinden wanneer de ontwikkeling een oppervlakte heeft groter dan 50 m² en er dieper wordt gegraven dan 40 cm onder het huidige maaiveld.

1.4 Onderzoeksopzet en richtlijnen

Het onderzoek bestaat uit een bureauonderzoek en inventariserend veldonderzoek door middel van boringen (verkennende fase).

Het onderzoek is uitgevoerd volgens de eisen zoals deze zijn opgesteld in de Kwaliteitsnorm Nederlandse Archeologie (KNA), versie 3.3, van de Stichting Infrastructuur Kwaliteitsborging Bodembeheer (SIKB; <http://www.sikb.nl>).

¹ Kerkhof 2009 et al., 86-87.

² Bestemmingsplan Buitengebied Gras, ontwerp 25-06-2013.

2 Bureauonderzoek

2.1 Methoden

Het doel van dit bureauonderzoek is het verzamelen van alle bekende gegevens met betrekking tot de verstoringen, geologie, historische-geografie en archeologie in de omgeving van het plangebied. Aan de hand van deze gegevens kan een archeologische verwachting worden opgesteld.

Voor het bureauonderzoek is gebruik gemaakt van de informatie uit het Archeologisch Informatie Systeem (ARCHIS) van de Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed (RCE), het Actueel Hoogtebestand Nederland (AHN), de bodem-, geomorfologische en geologische kaart en overige bronnen.

2.2 Resultaten

Huidig grondgebruik

Het is van belang om voorafgaand aan het onderzoek het huidige grondgebruik vast te stellen. Bodemverontreiniging, bebouwing, oppervlakteverharding, rio-lering, kabels en leidingen kunnen de archeologische verwachting beïnvloeden en bepalend zijn voor de te volgen onderzoeksstrategie.

Op dit moment bestaat het plangebied grotendeels uit grasland en een gedempte sloot. Er bevinden zich binnen het plangebied geen kabel en leidingen. Het maaiveld bevindt zich volgens het AHN2 (5x5) op circa 2,6 m - NAP.³

Historisch grondgebruik en verstoringen

Het bestuderen van het historisch grondgebruik van het plangebied kan informatie verschaffen over eventuele archeologische vindplaatsen. Uit de bestudering van oud kaartmateriaal kan blijken of het plangebied in het verleden bebouwd was en of er bijvoorbeeld (water)wegen in het plangebied aanwezig zijn geweest. Ook kunnen ontgravingen en ophogingen door middel van oude kaarten soms in beeld worden gebracht.

Op de kaart van Kruikius uit 1712 is te zien dat een gedeelte van het plangebied zich ter hoogte van de zuidoosthoek van een erf bevindt dat direct ten noorden van het plangebied is gelegen (afbeelding 3).⁴ Op dit erf staan een boerderij, bijgebouw, hooimijt en boomgaard afgebeeld. Dit erf bevond zich langs de 'Papsouse wegh', later de weg Abtswoude, op de kruising met de 'Tanthofs Kade'. De begrenzing langs de zuidzijde van het erf wordt gevormd door een afgebogen sloot die het erf omsluit. De rest van het plangebied was net zoals het omliggende gebied in gebruik als grasland of akker. Het erf maakte geen onderdeel uit van de Hof van Delft, immers de begrenzing van dit juridisch gebied liep ter hoogte van de Tanthofkade en de weg Abtswoude. Dit is ook het kruispunt van de verschillende polders, te weten: de Holierhoekse en Zouteveensepolder ter hoogte van het plangebied, de Lage Abtswoudschepolder ten noorden van het plangebied en de Noord-Kethelpolder ten oosten van het plangebied.

Op opeenvolgende topografische (militaire) kaarten wordt dit erf afgebeeld en deze situatie is tot op heden ongewijzigd.

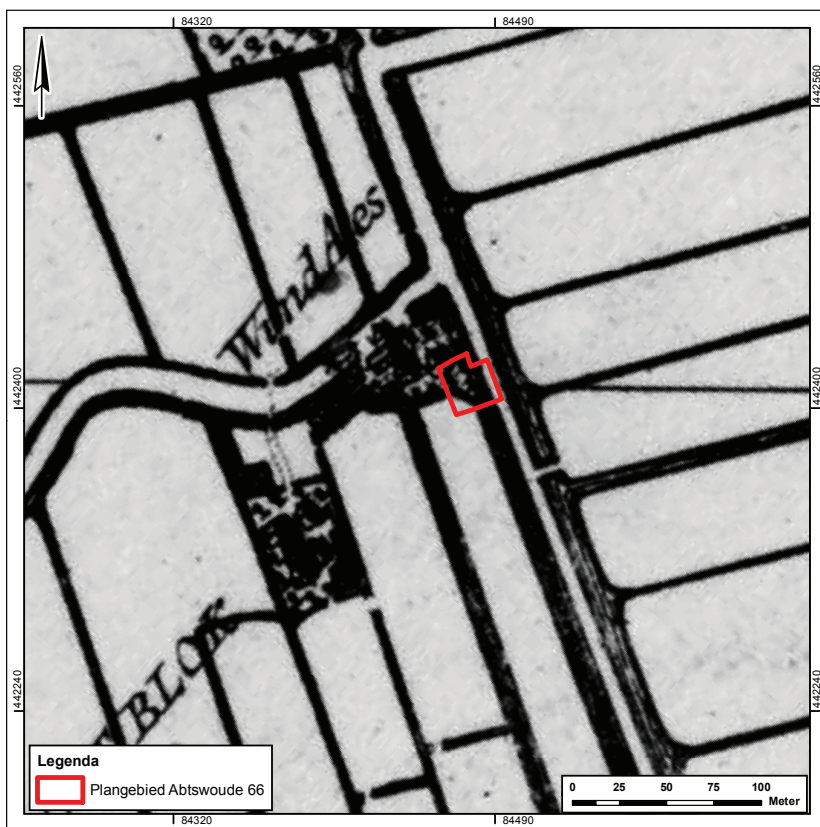
Bekende aardwetenschappelijke waarden⁵

In het verleden bestond er vaak een nauwe relatie tussen de locatiekeuze voor nederzettingen en de bodemgesteldheid. Zo was in West-Nederland de

³ ahn.geodan.nl

⁴ Kruikius & Kruikius 1712, kaartblad 8.

⁵ Voor de geologische afzettingen en hun ouderdom, afgezet tegen de archeologische perioden zie bijlage I.

Afbeelding 3: het plangebied (globaal) geprojecteerd op de kaart van Kruik-
us uit 1712.

aanwezigheid van een droge ondergrond één van de belangrijkste vestigingsfactoren in een gebied dat geregeld door binnendringend zee- en rivierwater werd bedreigd. Het is daarom belangrijk om duidelijkheid te krijgen over de bodemopbouw van het plangebied, zodat onderzocht kan worden of delen van dit plangebied in aanmerking kwamen voor bewoning of wellicht op een andere manier bruikbaar waren voor de mens (afbeelding 4).

In de ondergrond van het plangebied is sprake van een opeenstapeling van geologische afzettingen.⁶

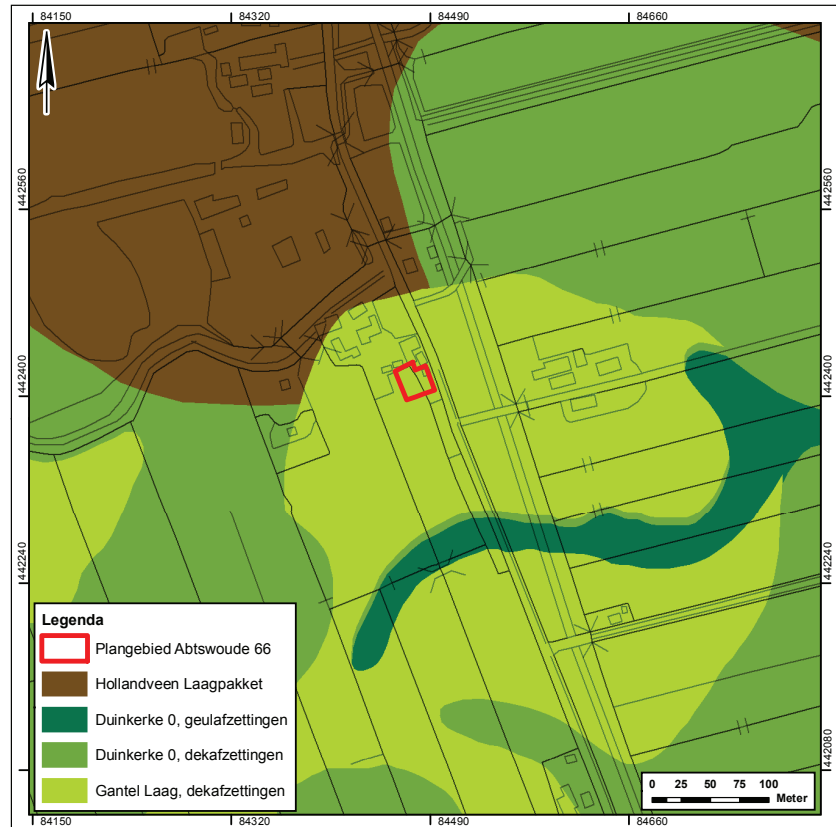
Het diepst in de ondergrond bevindt zich zand uit de laatste ijstijd. Op dit Pleistocene zand is een veenlaag ontstaan (Basisveen Laag), die vanaf circa 4000 v.Chr. bedekt is geraakt met zeeklei (Laagpakket van Wormer). Vanaf circa 3200 v.Chr. vond hierop veengroei plaats (Hollandveen Laagpakket), die alleen stagneerde tijdens de perioden van toegenomen zee-inval. Tijdens deze perioden zijn de kleiafzettingen van Duinkerke 0⁷ en de afzettingen van het Laagpakket van Walcheren ontstaan.

De Duinkerke 0-afzettingen zijn als gevolg van transgressies vanuit zee tussen circa 1500 en 1000 v.Chr. ontstaan. Door deze transgressies ontstond in het zuiden van Midden-Delfland een uitgebreid krekensysteem dat later opgevuld raakte met zand en zavel: de geulaafzettingen. Buiten deze kreken werden in een groot deel van Midden-Delfland dekafzettingen afgezet op de top van het Hollandveen. Dit is ook het geval in het plangebied. Na deze transgressies was tussen 1000 en 500 v.Chr. sprake van veengroei. Vermoedelijk heeft zich in het plangebied in deze periode ook veen kunnen ontwikkelen. Dit proces eindigde met een nieuwe periode van zee-inbraken. Deze duurden tot circa 200 v.Chr. en leidden tot het ontstaan van de afzettingen van de Gantel Laag die in een groot deel van Midden-Delfland voorkomen. Het plangebied en omgeving raakte bedekt met een dunne laag van deze dekafzettingen. Na een nieuwe periode van veengroei (300 – 1000 na Chr.) vonden in het tweede

⁶ Voor de naamgeving van de geologische afzetting is gebruik gemaakt van Vos et al. 2007, behalve waar anders vermeld.

⁷ Van Staalduinen 1979.

Afbeelding 4: geomorfologische situatie aan het oppervlak in en rondom het plangebied op basis van de geologische kaart van Zuid-Holland (naar Van Staalduinen 1979).

kwart van de 12^e eeuw na Chr. opnieuw zee-inbraken plaats, waarbij in een deel van Midden-Delfland de Laag van Poeldijk werd afgezet. De afzettingen van deze laatste transgressiefase hebben het plangebied niet bereikt.

Vanaf de 13^e eeuw ging de mens in toenemende mate ingrijpen in het landschap. Men legde onder andere dijken en vaarten aan om verdere overstromingen te voorkomen.

Samenvattend bestaat de bodemopbouw van onder naar boven uit: Laagpakket van Wormer; onder Hollandveen (Hoofd Hollandveenlaag), onder Duinkerke 0-dekafzettingen, onder Hollandveen (Hollandveen split boven hoofdveenlaag), onder dekafzettingen van de Gantel Laag van het Laagpakket van Walcheren.

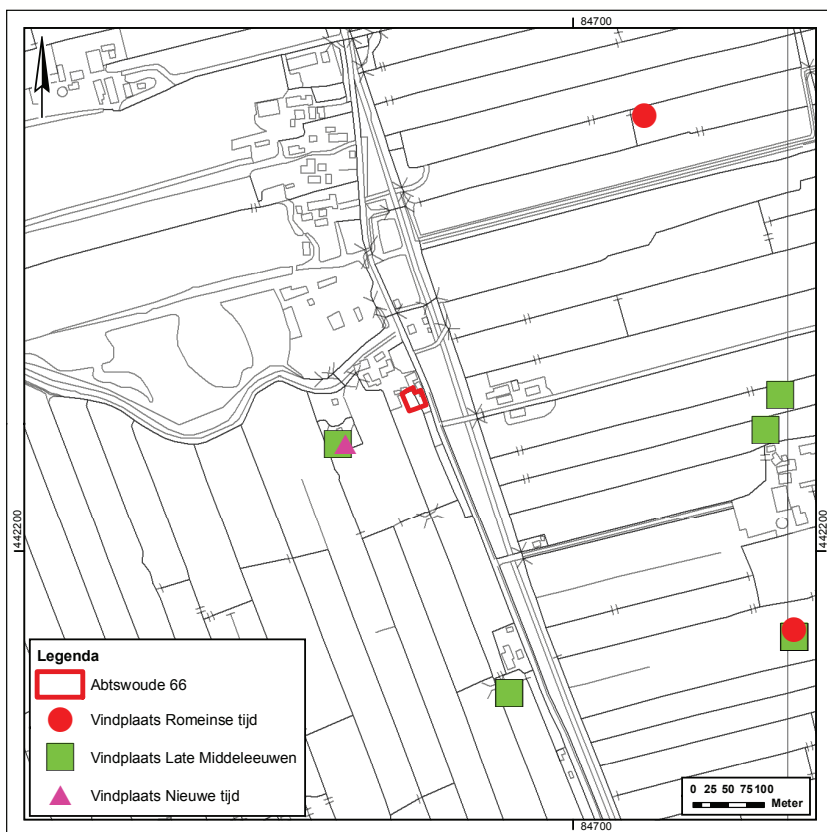
Bekende archeologische waarden

Op basis van het landelijke Archeologisch Informatiesysteem (Archis) kan worden gesteld dat zich binnen een straal van 500 m van het plangebied meerdere archeologische vindplaatsen, onderzoeksmeldingen en waarnemingen bevinden (afbeelding 5). Binnen het plangebied zijn er geen meldingen bekend van vindplaatsen of waarnemingen. De meest dichtbij gelegen vindplaats betreft een huisterp uit de Late Middeleeuwen en Nieuwe tijd (13^e-19^e eeuw) ten westen van het plangebied. Deze vindplaats is ontdekt tijdens een veldkartering in 1982.⁸ In de directe omgeving van het plangebied zijn eveneens bij hetzelfde onderzoek in 1982 vergelijkbare vindplaatsen aangetroffen. Daarnaast zijn ook enkele vondstmeldingen van vindplaatsen uit de Romeinse tijd bekend.

Gespecificeerde archeologische verwachting, conclusie en aanbevelingen

Op basis van deze bureaustudie geldt voor het plangebied een hoge archeologische verwachting voor een vindplaats uit de Late Middeleeuwen en/of Nieu-

⁸ Bult 1983.

Afbeelding 5: archeologische waarnemingen, onderzoeksmeldingen en AMK terreinen in een straal van circa 500 meter rondom het plangebied.

we tijd. Deze verwachting is gebaseerd op het historisch kaartmateriaal uit 1712. Het complextype van de vindplaats betreft een boerenerf. Opeenvolging van boerenerven is een bekend fenomeen in deze regio, waarbij het niet altijd zo is dat deze precies op de locatie van hun voorganger werden aangelegd. Het is dan ook zeer goed mogelijk dat ter hoogte van het plangebied een voorganger van het erf uit 1712 heeft gelegen.

Om deze verwachting te toetsen is in de vergunningsvoorwaarden opgenomen dat ter hoogte van het plangebied aanvullend op het bureauonderzoek een verkennend booronderzoek dient te worden uitgevoerd. Zo kan worden bepaald of de bodem binnen het plangebied nog intact is en of er archeologische indicatoren aanwezig zijn.

Gelet op de omvang van het plangebied waarvoor een archeologische verwachting geldt zijn drie boringen afdoende waarbij tenminste één boring tot vier meter wordt gezet. Daarnaast wordt een oppervlaktekartering uitgevoerd. Voor het veldonderzoek worden de volgende onderzoeksvragen aangeraden:

- Hoe ziet de stratigrafie van het plangebied er uit en is de bodemopbouw intact?
- Zijn er aanwijzingen voor archeologische vindplaatsen binnen het plangebied, en zo ja, wat is de diepteligging, stratigrafische positie en omvang van de vindplaats(en)?
- Wat is het advies ten aanzien van eventueel archeologisch vervolgonderzoek?

3 Veldonderzoek

3.1 Onderzoeksmethoden

Het veldonderzoek bestond uit een verkennend booronderzoek (afbeelding 6). Met behulp van grondboringen kan de bodem worden onderzocht op de aanwezigheid van archeologisch materiaal. Booronderzoek biedt tevens de mogelijkheid de stratigrafische positie van de grondlagen met archeologische vondsten nauwkeurig te bepalen, zodat de dikte van een eventueel archeologisch niveau en de diepte waarop de archeologische sporen te verwachten zijn, kan worden bepaald. Met booronderzoek is het mogelijk de geologische bodemopbouw in kaart te brengen en door de mens en natuurlijke bodemerosie ontstane verstoringen van de bodem vast te stellen.

Tijdens het verrichten van het veldwerk kan ook een oppervlaktekartering gedaan worden. Oppervlaktekartering is een snelle manier om de aanwezigheid van archeologische relictten aan te tonen. Bij een oppervlaktekartering wordt het maaiveld en eventueel slootkanten afgezocht op de aanwezigheid van archeologische indicatoren zoals aardewerkscherven, botfragmenten, stukken natuursteen, etc. De oppervlaktekartering heeft wel beperkingen. Zo kan de grondlaag waarin eventuele archeologische resten zich bevinden, zijn afgedekt met latere afzettingen, een opgehoogde laag of een oppervlakteverharding zoals een bestrating. Ook zijn er verschillen in de zichtbaarheid als gevolg van het landgebruik. Een pas geploegde akker zal meer rendement opleveren dan een terrein dat al vele jaren in gebruik is als grasland. Het plangebied bestond geheel uit grasland wat een zeer slechte zichtbaarheid bij een oppervlaktekartering. Dit heeft dan ook geen resultaten opgeleverd.

De locatie van de boringen is van te voren aan de hand van modern kaartmateriaal bepaald. Bij onderhavig onderzoek was het voornamelijk van belang om te documenteren of er ophogingslagen en vondstlagen aanwezig zijn en of de bodem verstoord is. De boringen zijn verspreid over het plangebied gezet. De boringen werden in principe tot 2 m onder maaiveld gezet. Eén boring is tot 4 m onder maaiveld gezet ter controle van de diepere ondergrond. De boorprofielen zijn beschreven in een hiervoor ontwikkeld computerprogramma. Dit is gedaan volgens de Archeologische Standaard Boorbeschrijvingsmethode, samengesteld door de Stichting Infrastructuur Kwaliteitsborging Bodembe-

Afbeelding 6: uitvoering van het onderzoek.

heer (SIKB).⁹ Hierbij worden onder andere de textuur van de bodemlagen, de kleur en de diepte genoteerd. Bovendien worden de eventuele archeologische indicatoren (scherven, bot, steen, houtskool, etc.) vermeld. Andere aanwijzingen voor de aanwezigheid van oude bewoning, zoals in de grond aanwezige fosfaten, worden ook gedocumenteerd. De exacte locatie van alle boringen werd tot op één meter nauwkeurig vastgelegd met behulp van een recente luchtfoto. Voor dit onderzoek is gebruik gemaakt van de onderzoeksvragen uit het bureauonderzoek.

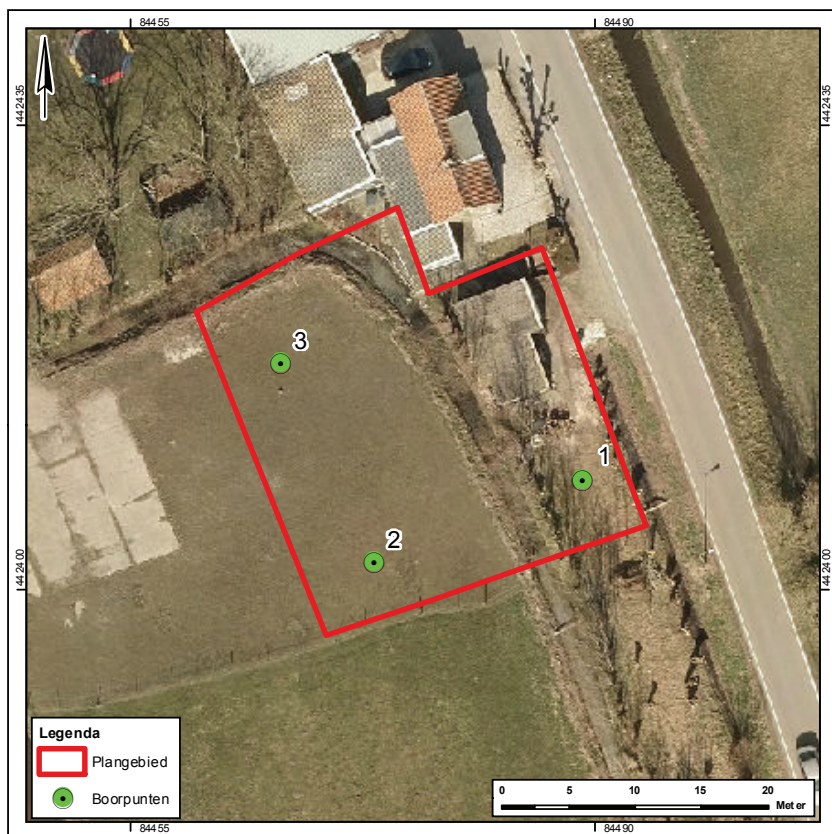
3.2 Resultaten veldwerk

Er zijn drie boringen gezet (afbeelding 7, bijlage 2), waarvan twee tot 2,0 m –mv en één tot 4,0 m –mv. Tijdens het onderzoek zijn geen aanwijzingen aangetroffen voor de aanwezigheid van een archeologische vindplaats. De bodemopbouw binnen het plangebied is uniform.

In boring 1 werd onder de bouwvoor van circa 40 cm een lichtgrijze, sterk siltige kleilaag aangetroffen. Het betreft de dekafzettingen van de Gantel Laag. Daaronder bevindt zich een bandje Hollandveen (Hollandveen split boven de Hoofdveenlaag) van circa 25 cm dik. Onder het veen is een lichtgrijs, sterk siltig kleipakket aangetroffen. Dit kleipakket is circa 45 cm dik en betreft de dekafzettingen van Duinkerke 0. Daaronder bevindt zich wederom Hollandveen (Hoofd Hollandveenlaag). Dit pakket is circa 10 cm dik. Vanaf 2,35 cm –mv tot aan het einde van de boring werd een lichtgrijs, sterk siltig kleipakket aangetroffen. Dit betreft afzettingen van het Laagpakket van Wormer.

De opbouw van de bodem is in boring 2 en 3 identiek aan boring 1. De dikte en diepte van de diverse geologische lagen wijkt echter af. Zo is in boring 3 de Gantel Laag slechts 40 cm dik, maar is de Hoofd Hollandveenlaag tenminste 40 cm dik. Voor de exacte opbouw van de bodem per boring wordt verwezen naar bijlage 2.

⁹ Bosch et al. 2006.

Afbeelding 7: de boorlocaties.

3.3 Beantwoording van de onderzoeksvragen

In deze paragraaf worden de voor dit onderzoek opgestelde onderzoeksvragen beantwoord.

Hoe ziet de stratigrafie van het plangebied er uit en is de bodemopbouw intact?

De bodemopbouw binnen het plangebied is intact en uniform. Samengevat bestaat de bodemopbouw uit de volgende (geologische) afzettingen: een bouwvoor met daaronder de afzettingen van de Gantel Laag op een Hollandveen split boven de hoofdveenlaag op de afzettingen van Duinkerke 0 op Hollandveen op het Laagpakket van Wormer.

Zijn er aanwijzingen voor archeologische vindplaatsen binnen het plangebied, en zo ja, wat is de diepteligging, stratigrafische positie en omvang van de vindplaats(en)?

Aanwijzingen voor archeologische vindplaatsen konden worden verwacht op de afzettingen van de Gantel Laag. Er zijn echter geen aanwijzingen voor archeologische vindplaatsen in het plangebied aangetroffen.

Wat is het advies ten aanzien van eventueel archeologisch vervolgonderzoek?

Er zijn geen archeologische indicatoren of lagen aangetroffen die er op duiden dat er ter hoogte van het plangebied sprake is van een vindplaats. Er wordt daarom geadviseerd geen vervolgonderzoek uit te voeren. De uiteindelijk beslissing hierover ligt bij het bevoegd gezag, in deze de gemeente Midden-Delfland.

4 Conclusies en aanbevelingen

4.1 Conclusies

De boringen laten zien dat de bodem binnen het plangebied intact is. De bodemopbouw bestaat uit dekafzettingen van de Gantel Laag op Hollandveen split boven hoofdveenlaag op dekafzettingen van Duinkerke 0 op Hoofd Hollandveenlaag op afzettingen van het Laagpakket van Wormer. Er zijn geen indicatoren voor archeologische vindplaatsen aangetroffen.

4.2 Advies voor vervolgonderzoek

Voor het gehele plangebied geldt dat er geen vindplaatsen of archeologische indicatoren zijn aangetroffen en dat vervolgonderzoek daarom niet noodzakelijk wordt geacht. De uiteindelijke beslissing omtrent vervolgonderzoek ligt bij het bevoegd gezag, in deze de gemeente Midden-Delfland.

Mocht tijdens de geplande werkzaamheden blijken dat binnen het plangebied toch archeologische waarden aanwezig zijn, dan dienen deze in het kader van de Monumentenwet 1988 (artikel 53) te worden gemeld bij de minister van OCW. In de praktijk komt dit erop neer dat archeologische toevalsvondsten worden gemeld bij de bevoegde overheid, in deze de adviseur Archeologie van de gemeente Midden-Delfland, mevrouw M. Kerkhof (06-53988767 of mkerkhof@delft.nl).¹⁰

Deze algemene meldingsplicht is altijd van toepassing en dus ook in gebieden die bij voorbaat zijn vrijgesteld van archeologisch onderzoek en gebieden die na archeologisch (voor)onderzoek zijn vrijgegeven voor ontwikkeling. Het is mogelijk dat na melding blijkt dat het om een vondst gaat waarvoor het bevoegd gezag nader onderzoek vereist. Indien er geen melding wordt gemaakt van het aantreffen van oudheden is er sprake van een strafbaar feit.

¹⁰ Toevalsvondsten die worden gedaan in Midden-Delfland kunnen het best worden gemeld aan Archeologie Delft dat, middels een lichte gemeenschappelijke regeling, optreedt als gemeentelijk adviseur archeologie voor Midden-Delfland.

Gebruikte afkortingen

ARCHIS	Archeologisch Informatie Systeem
DAN	Delftse Archeologische Notities
KNA	Kwaliteitsnorm Nederlandse Archeologie
NAP	Normaal Amsterdams Peil
RCE	Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed
SIKB	Stichting Infrastructuur Kwaliteitsborging Bodembeheer

Literatuur

Bosch, J.H.A., A.A. de Groof, T. Hazenberg, S. de Vries, F.S. Zuidhof, 2006:
Archeologische boorbeschrijvingswaaier, Gouda.

Bult, E.J., 1983: Midden-Delfland, een archeologische kartering; inventarisatie, waardering en bewoningsgeschiedenis, NAR 2.

Kerkhof, M., B. Penning en E.J. Bult, 2010: Midden-Delfland. Een archeologische verwachtings- en beleidsadvieskaart, DAR 100.

Kruikius, N. & J. Kruikius, 1977 (1712): *'t Hooge heemreedschap van Delflant met alle de steden, dorpen en ambachten*, Alphen aan den Rijn.

Midden-Delfland, *Bestemmingsplan Buitengebied Gras*, vastgesteld 25-06-2013.

Staalduinen, C.J. van, 1979: *Toelichting bij de Geologische kaart van Nederland, schaal 1:50.000, blad 37 West Rotterdam (37W)*, Haarlem.

Overzicht van afbeeldingen & bijlagen

Afbeelding 1 (blz. 7)

De ligging van het plangebied op een luchtfoto

Afbeelding 2 (blz. 8)

Het plangebied geprojecteerd op de archeologische beleidskaart van de gemeente Westland

Afbeelding 3 (blz. 12)

Het plangebied (globaal) geprojecteerd op de kaart van Kruikius uit 1712.

Afbeelding 4 (blz. 13)

Geomorfologische situatie in en rondom het plangebied op basis van de geologische kaart van Nederland (schaal 1:50.000).

Afbeelding 5 (blz. 14)

Archeologische waarnemingen, onderzoeksmeldingen en AMK terreinen in een straal van circa 500 meter rondom het plangebied.

Afbeelding 7 (blz. 15)

Uitvoering van het onderzoek.

Afbeelding 8 (blz. 16)

De boorlocaties.

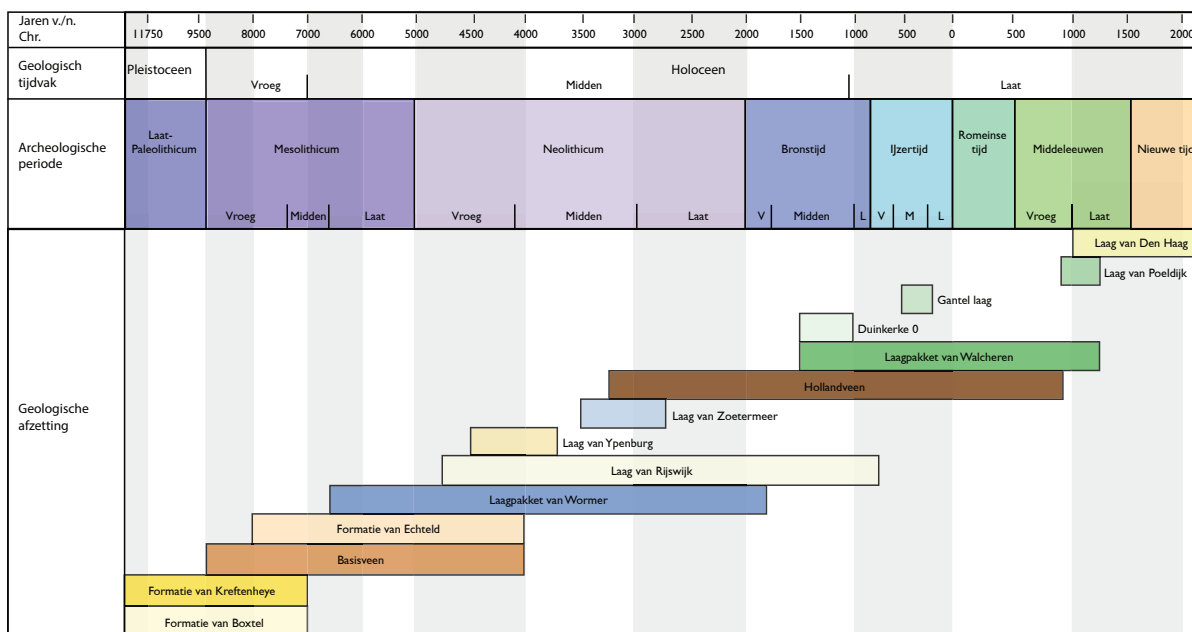
Bijlage 1 (blz. 23)

Geologische afzettingen.

Bijlage 2 (blz. 25)
De boorbeschrijvingen.

Bijlage 1 Geologische afzettingen

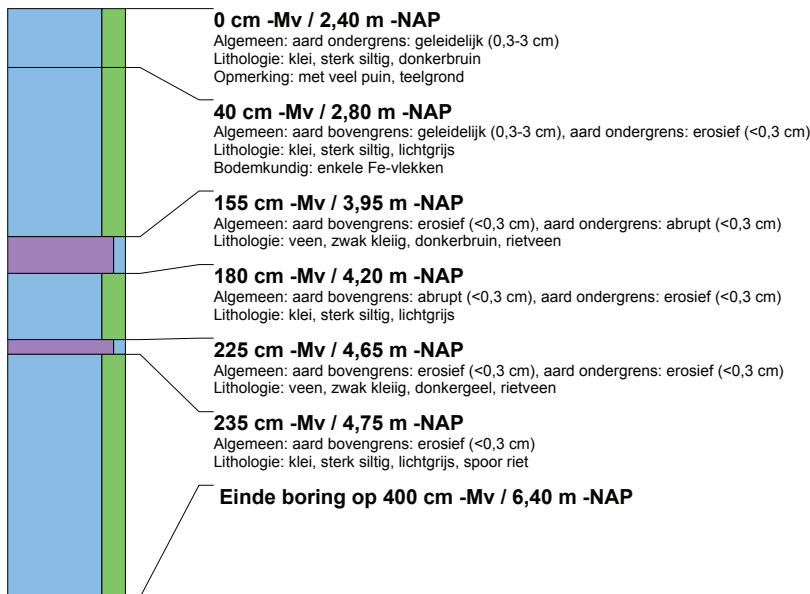
Geologische afzettingen en hun ouderdom, afgezet tegen de archeologische perioden zoals deze in Nederland worden gehanteerd.

Bijlage 2 Boorbeschrijvingen

boring: MD055-1

beschrijver: BP/LB, datum: 21-10-2014, X: 84.489, Y: 442.408, precisie locatie: 1 m, coördinaatsysteem: Rijksdriehoeksmeting, kaartblad: 37E, hoogte: -2,40, precisie hoogte: 1 dm, referentievlak: Normaal Amsterdams Peil, methode hoogtebepaling: AHN bestand, boortype: Edelman-7 en guts-3 cm, doel boring: archeologie - verkenning, landgebruik: grasland, vondstzichtbaarheid: slecht, provincie: Zuid-Holland, gemeente: Midden-Delfland, plaatsnaam: Schipluiden, opdrachtgever: Dhr. M. Snijders, uitvoerder: Archeologie Delft

boring: MD055-2

beschrijver: BP/LB, datum: 21-10-2014, X: 84.473, Y: 442.401, precisie locatie: 1 m, coördinaatsysteem: Rijksdriehoeksmeting, kaartblad: 37E, hoogte: -2,83, precisie hoogte: 1 dm, referentievlak: Normaal Amsterdams Peil, methode hoogtebepaling: AHN bestand, boortype: Edelman-7 en guts-3 cm, doel boring: archeologie - verkenning, landgebruik: grasland, vondstzichtbaarheid: slecht, provincie: Zuid-Holland, gemeente: Midden-Delfland, plaatsnaam: Schipluiden, opdrachtgever: Dhr. M. Snijders, uitvoerder: Archeologie Delft

boring: MD055-3

beschrijver: BP/LB, datum: 21-10-2014, X: 84.466, Y: 442.417, precisie locatie: 1 m, coördinaatsysteem: Rijksdriehoeksmeting, kaartblad: 37E, hoogte: -2,65, precisie hoogte: 1 dm, referentievlak: Normaal Amsterdams Peil, methode hoogtebepaling: AHN bestand, boortype: Edelman-7 en guts-3 cm, doel boring: archeologie - verkenning, landgebruik: grasland, vondstzichtbaarheid: slecht, provincie: Zuid-Holland, gemeente: Midden-Delfland, plaatsnaam: Schipluiden, opdrachtgever: Dhr. M. Snijders, uitvoerder: Archeologie Delft

